
Vyhořelý zámek v Zahrádkách se rozpadá

Vyhořelý zámek v Zahrádkách se rozpadá

Téma DNES

Zahrádky u České Lípy - Promočené omítky padají, vzácným freskám hrozí akutní ohrožení, dřevěné dveře vlivem vody a mrazu nejdou otevírat a voda už prosakuje i v místech, které dříve byly úplně suché. Takový je dnešní stav barokního zámku v Zahrádkách na Českolipsku, který vloni na konci ledna vyhořel. Rok po požáru je stav unikátního zámku ještě horší než po požáru. "Další zimu už zámek nepřežije," říkají odborníci. Všichni spoléhali na Univerzitu Karlovu, které zámek patří, že zorganizuje a zaplatí provizorní zastřešení, aby do zámku nepršelo, nepadal sníh a nezamrzala tam voda.

Jenže všechno je nakonec jinak. Univerzita teď tvrdí, že na zastřešení nemá peníze. "A taky jsme nikdy neslíbili, že zámek bude mít zastřešení do konce ledna," ohrazuje se důrazně kvestor univerzity Josef Kubíček.

Správci Jiřímu Čechovi a jeho pomocníkovi už ale podle lidí, kteří mají do zámku přístup, prosakuje voda do místnosti, ve které mají na zámku své zázemí v místech, které měly být nejvíce zachovalé. Do zámku jinak kromě správce, lidí z Karlovy univerzity a představitelů obce nikdo nemůže. A zejména ne novináři. Před nimi univerzita stále chátřející zámek skrývá. "Vyžeň je pryč a řekni jim, ať se obrátí na tiskového mluvčího," řekl ředitel univerzitního Ústavu jazykové odborné přípravy zámeckému správci, když se ho zeptal, jestli může na zámek pustit fotografa MF Dnes.

Pravá přední a pravá zadní část celého objektu zámku zatím mrazu a sněhu trochu odolává. V obou bočních částech objektu a na většině zadní části jsou úplně propadlé stropy. Do těchto částí volně prší i sněží a vlivem nízkých telet tu voda zamrzá. V přízemí zámku, které bylo po požáru takřka nedotčeno, už také prosakuje voda. Omítky v přízemí i prvním patře jsou nasáklé vodou a padají dolů. Namísto parket je led.

"Loňský rok, který byl mimořádně suchý, přitom maximálně nahrával tomu, aby se vyhořelý zámek podařilo zachránit. Ten přes léto úplně vyschnul," připomněla Jaroslava Nyková ze Stavebního úřadu v České Lípě. I ona se na přelomu září a října zúčastnila schůzky, kde kromě ní byli také zástupci univerzity, památkářů a obce a ti se měli dohodnout, že se zámek do konce letošního ledna provizorně zastřeší.

"Jenže zatím se vůbec nezačalo. Nic se neděje a nejen mě to překvapilo. Žádnou informaci o tom, kde to vážně, jsem nedostala a už mám připravený dopis, který na univerzitu pošlu," říká Zdeňka Urbanová, která má na Městském úřadu v České Lípě na starosti památkovou péči. O tom, že unikátní zámek chátrá, ví také starosta České Lípy Petr Skokan. "To nynější střídání teplot, kdy jednou je teplota pod nulou, pak nad nulou a pořád dokola, je to nejhorší, co mohlo zámek potkat. Voda se dostává do konstrukcí a trhá omítky. To zastřešení zámku chybí."

Zachrání zámek Nor?

Prostřednictvím starosty Skokana projevil zájem o zahrádecký zámek norský podnikatel Eric Berg. Uvažoval totiž o tom, že by na zámku provozoval hotel, sám už v tomto oboru v Norsku podniká. "Měl jsem z něj pocit, že o zámek má opravdu zájem, že byl spokojený a že se mu líbil," řekl muž, který byl u toho, když norského podnikatele provázeli po zámku. Podnikatel si zámek prohlédl důkladně, za svitu baterky se dlouho procházel i ve sklepeních zámku. Nor se zajímal i o jeho okolí a navštívil nedalekou přírodní rezervaci Peklo. "Jeho zájem o zámek je vážný. Nejprve si však přál mít přesné informace o tom, kolik bude stát celková rekonstrukce a také to, v jaké formě by tu mohl fungovat. Zda by došlo například k pronájmu nebo odprodeji," řekla po návštěvě Nora starostka Milena Brožová. Podle ní by měl podnikatel dále jednat s univerzitou.

Jenže ta o ničem neví. "Celé je to o tom, že se ředitel Ústavu jazykové odborné přípravy setkal s nějakým pánem, který je jedním z několika, kdo má o zámek zájem. Dál už se nám ale neozval," tvrdí kvestor Karlovy univerzity Josef Kubíček. "Jistá soukromá firma z Liberce, která se zabývá výstavbou velkých projektů, má jisté aktivity. Oni vědí, co norský podnikatel chce. My ne," doplnil trochu záhadně kvestor. O dalších plánech norského podnikatele měl za univerzitu právě on jednat se starostou Petrem Skokanem. "Naposled jsme se viděli asi před dvěma nebo třema měsíci. Pak jsme se měli potkat, ale já jsem nemohl. Táhne se to už dlouho. Nor měl původně přijet už před tři čtvrtě rokem," tvrdí Kubíček.

Jeho slovům dávají pravdu lidé ze Zahrádek. "Vůbec bych se nedivil, kdyby v tom byl nějaký podvod. Zámek se teď nechává úmyslně zchátrat, aby se pak Norovi prodal za hubičku. Někdo si ale díky tomu přijde na obrovské peníze." Střecha byla unikátní

Za rok od požáru se zahrádecký zámek žádné výrazné výhry nedočkal. Zastřešení pro letošní zimu se už nedočká a zatím se neví, jestli dojde alespoň k částečným opravám na střeše. "Jsou tam totiž komíny, u kterých už teď hrozí, že spadnou a ze současných sedmi metrů se proto budou muset asi tři nebo čtyři metry ubourat," uvedl muž,

který současný stav zámku zná. "Kdyby komíny spadly, mohlo by to způsobit tragédii." Navíc asi největší ztrátou způsobenou požárem, který vypukl vloni 30. ledna, je zničení právě střech a krovů. Loňské průzkumy zbytků krovů totiž přinesly nečekané výsledky. "Stromy použité na zhotovení trámů totiž měly být pokáceny v letech 1626-1629. Pokud by se to potvrdilo, je to naprosto unikátní jev a možná nejstarší mansardový krov v Česku. Podobné krovy totiž byly běžné až o sto let později," píše se v materiálu, který má k dispozici Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě. Vzácná střecha už ale neexistuje.

Zámku by mohla částečně pomoci sbírka, kterou krátce po požáru vyhlásila obec Zahrádky. "Za jeden rok se od lidí a firem vybralo asi dvě stě devadesát tisíc korun," říká zahrádecká starostka Milena Brožová.

Zámek v Zahrádkách

* 30. ledna uplyne rok od požáru

* do zámku prší, sněží, místo parket je led, omítky i fresky se rozpadají

* zámek měl mít zastřešení, univerzita se brání, že to neslíbila

* norský podnikatel, který má o zámek zájem, je údajně napojený na libereckou stavební firmu, a ta zase na českolipského starostu